

Klima Hrvatske

KLIMATSKI FAKTORI (MODIFIKATORI)

- na klimatska obilježja Hrvatske najviše djeluju **3 klimatska faktora** (modifikatora):

1. GEOGRAFSKA ŠIRINA

- umjerene geografske širine (od 42° do 46° s.g.š.)

2. ODNOS KOPNA I MORA

- utjecaj Sredozemnog mora i Atlantika (zračne mase – ciklone i anticiklone, Golfska struja)

3. RELJEF

- pružanje reljefa (obala i Panonska nizina)

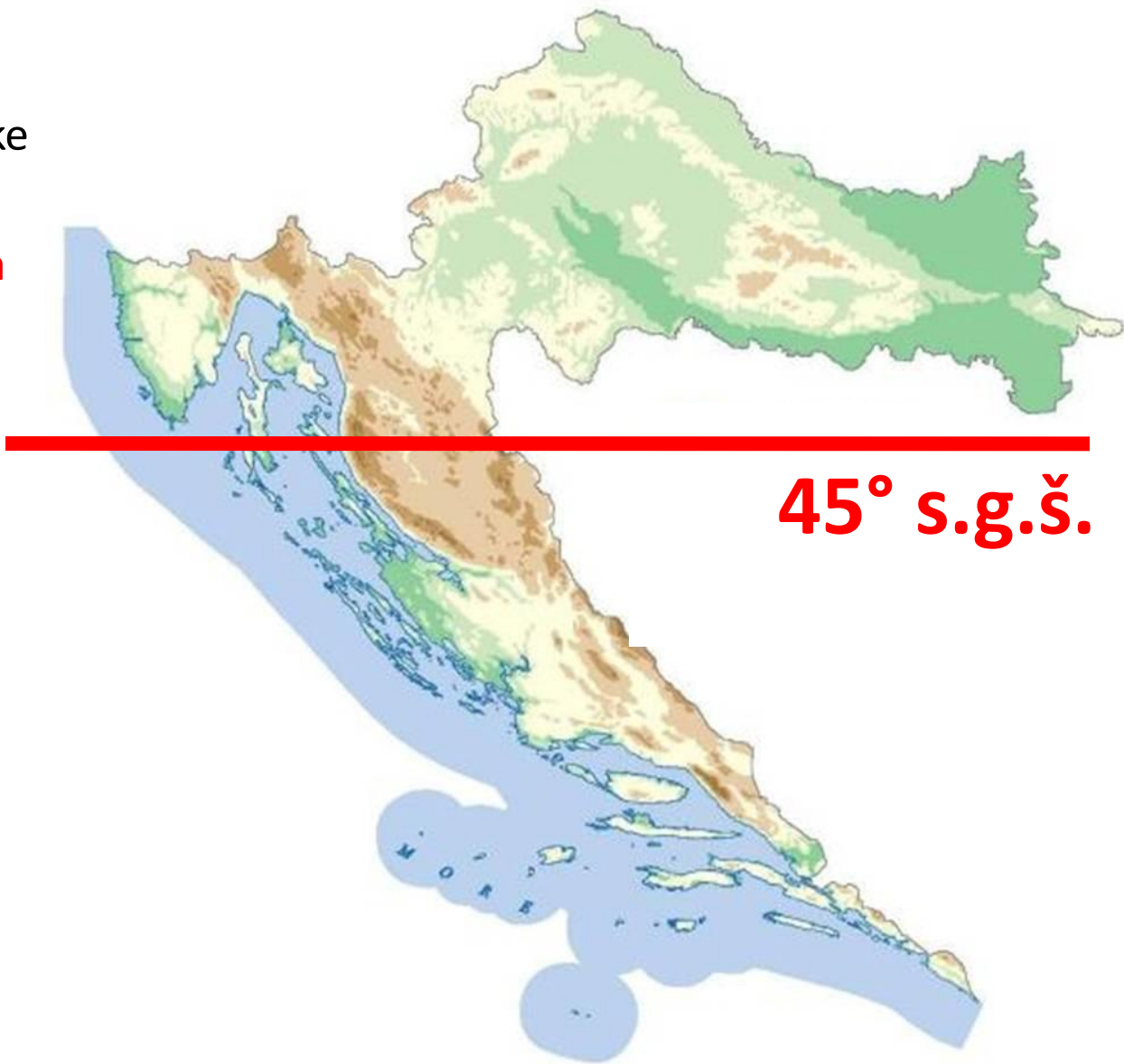
GEOGRAFSKA ŠIRINA

GEOGRAFSKA ŠIRINA

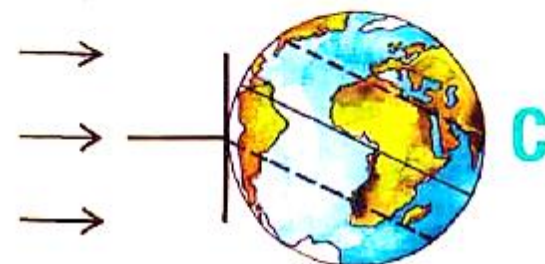
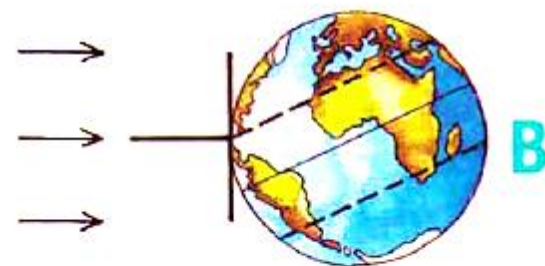
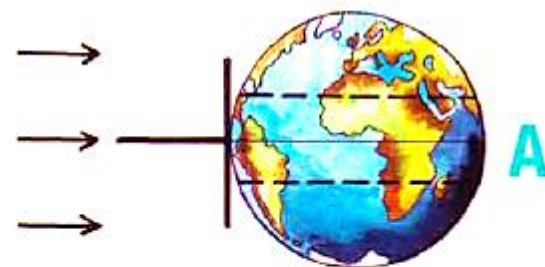
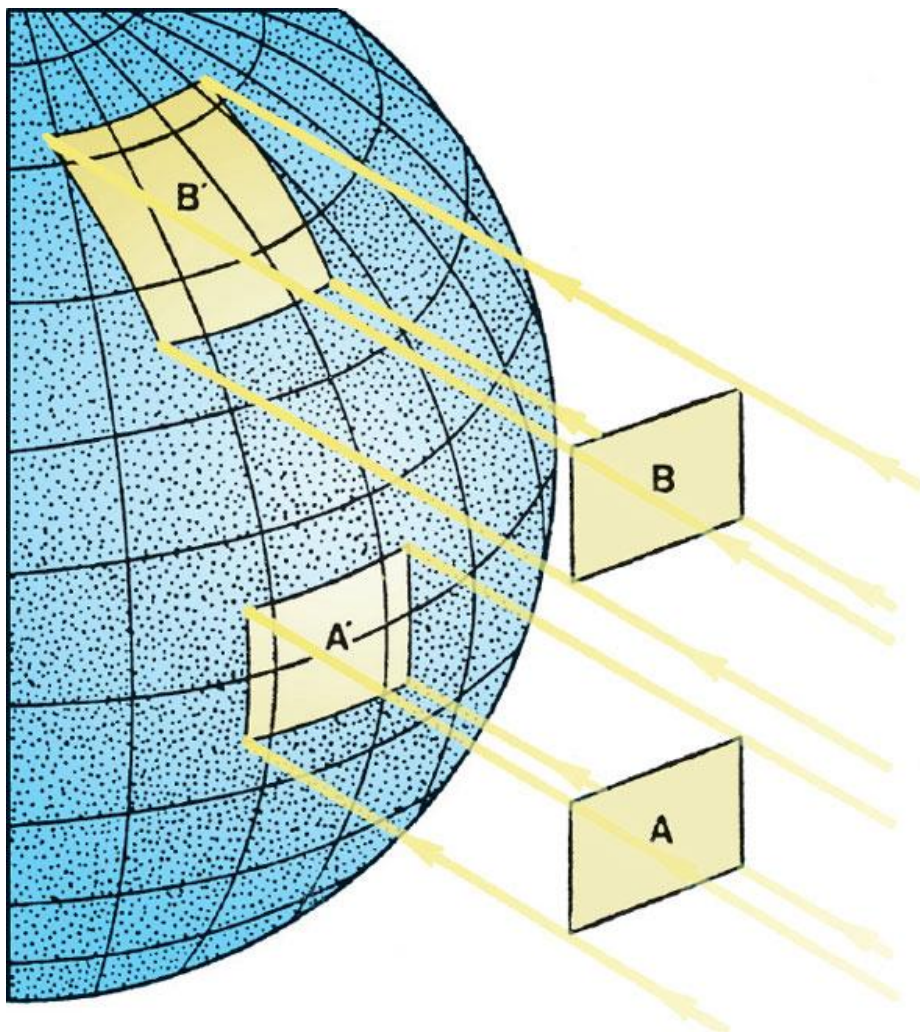
je kutna udaljenost neke točke sjeverno ili južno od ekvatora

- Hrvatska se nalazi **na pola puta** između ekvatora i sj. pola
- **umjereni toplinski pojas**
- smjena 4 godišnja doba

UTJECAJ GEOGRAFSKE ŠIRINE NA KLIMU

**POČETCI GODIŠNJIH DOBA
NA SJEVERNOJ HEMISFERI
(POLUTKI)**

A Proljeće, 21. ožujka, i jesen,
23. rujna

B Ljeto, 21. lipnja

C Zima, 21. prosinca

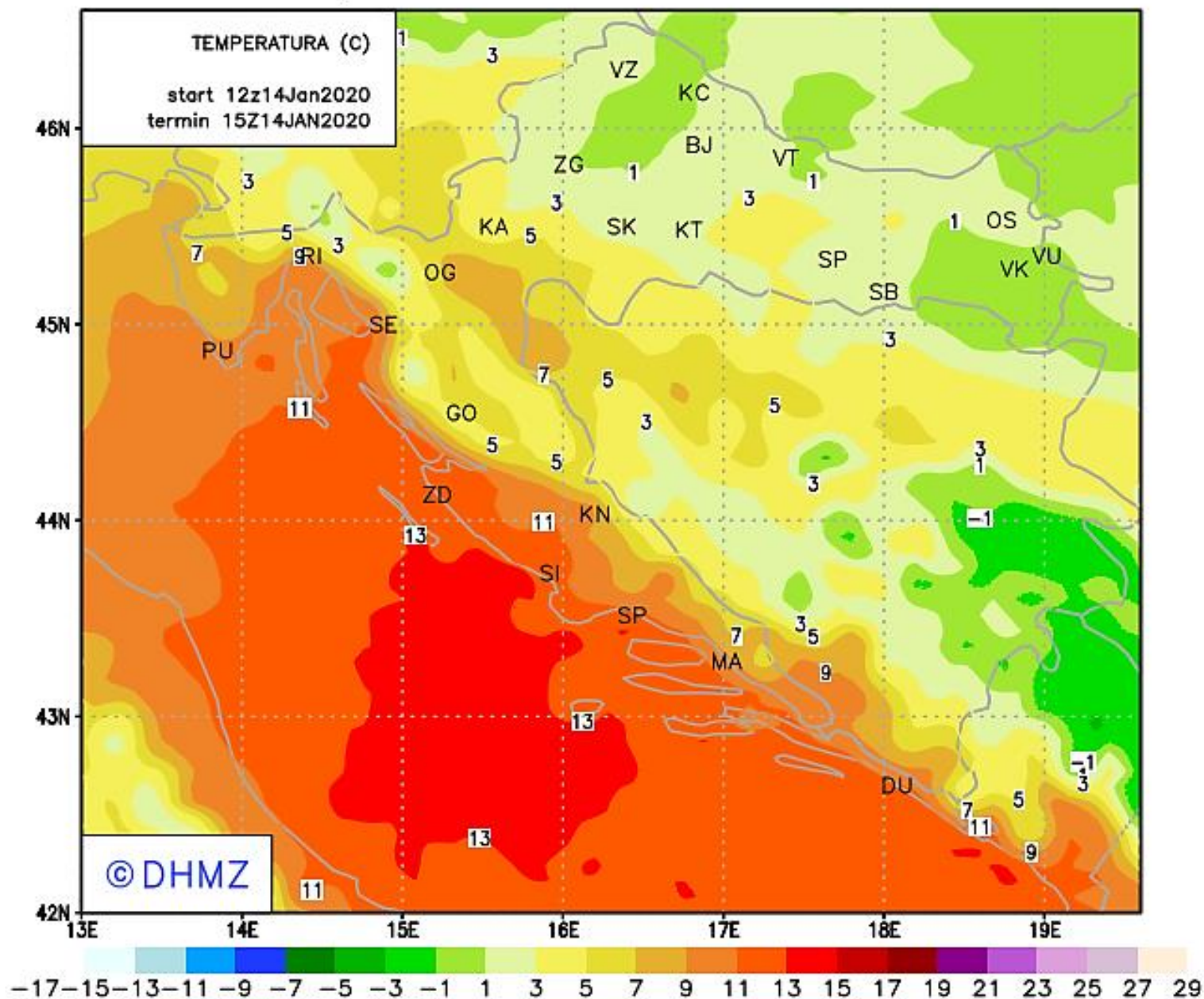
ODNOS KOPNA I MORA

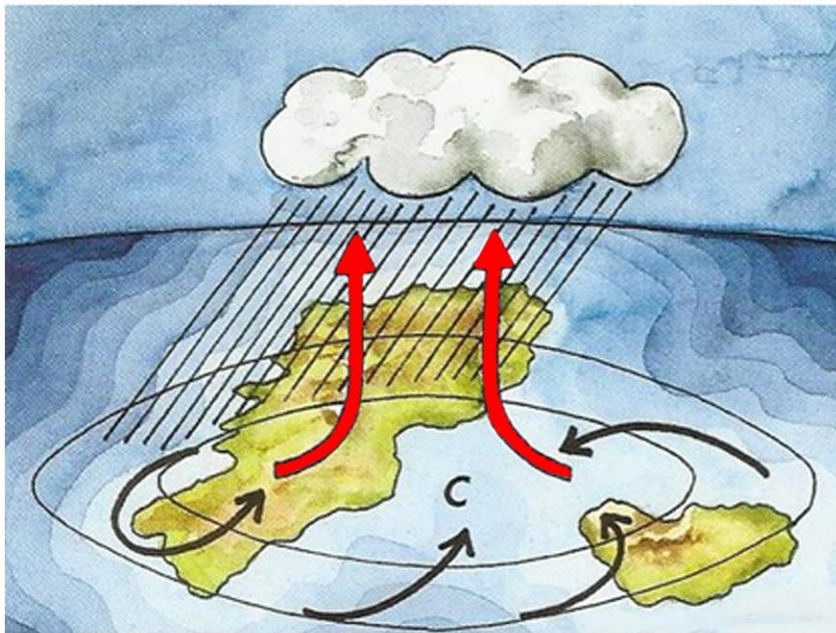
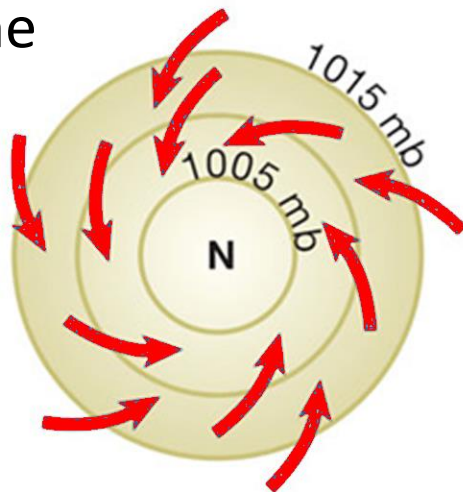
ODNOS KOPNA I MORA

ALADIN/HR TEMPERATURA u 15 UTC 14JAN2020

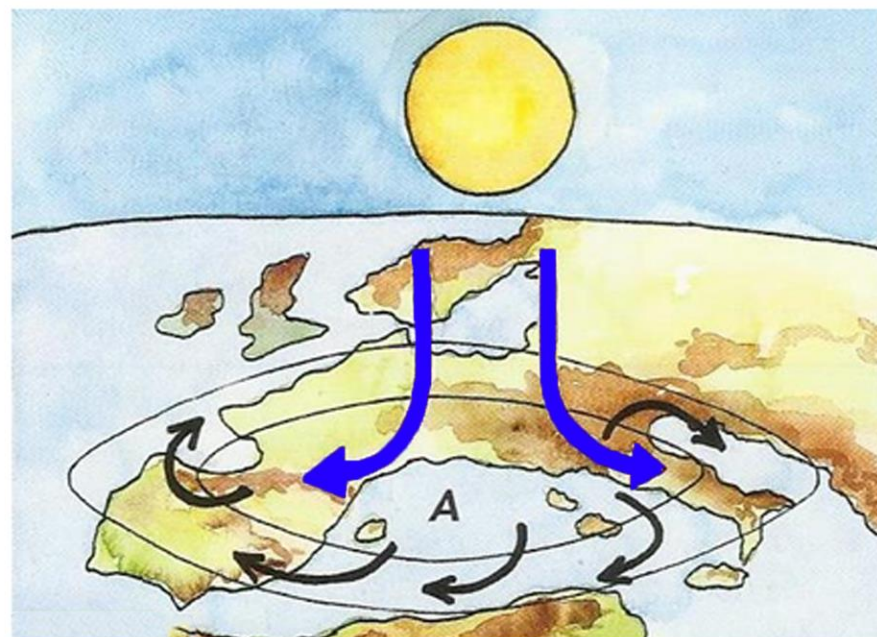
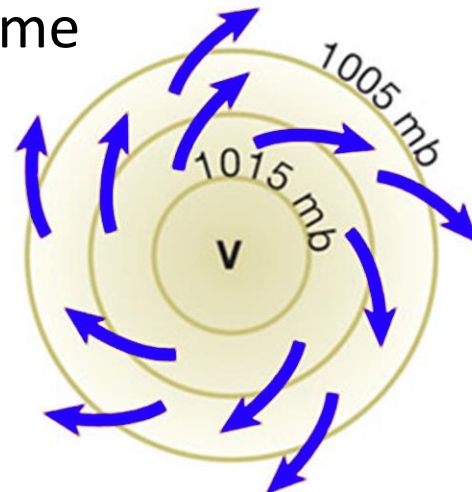

ZRAČNE MASE – CIKLONE I ANTICIKLONE

CIKLONA – polje niskog tlaka zraka – nestabilno i promjenjivo vrijeme

ANTICIKLONA – polje visokog tlaka zraka – vedro i stabilno vrijeme

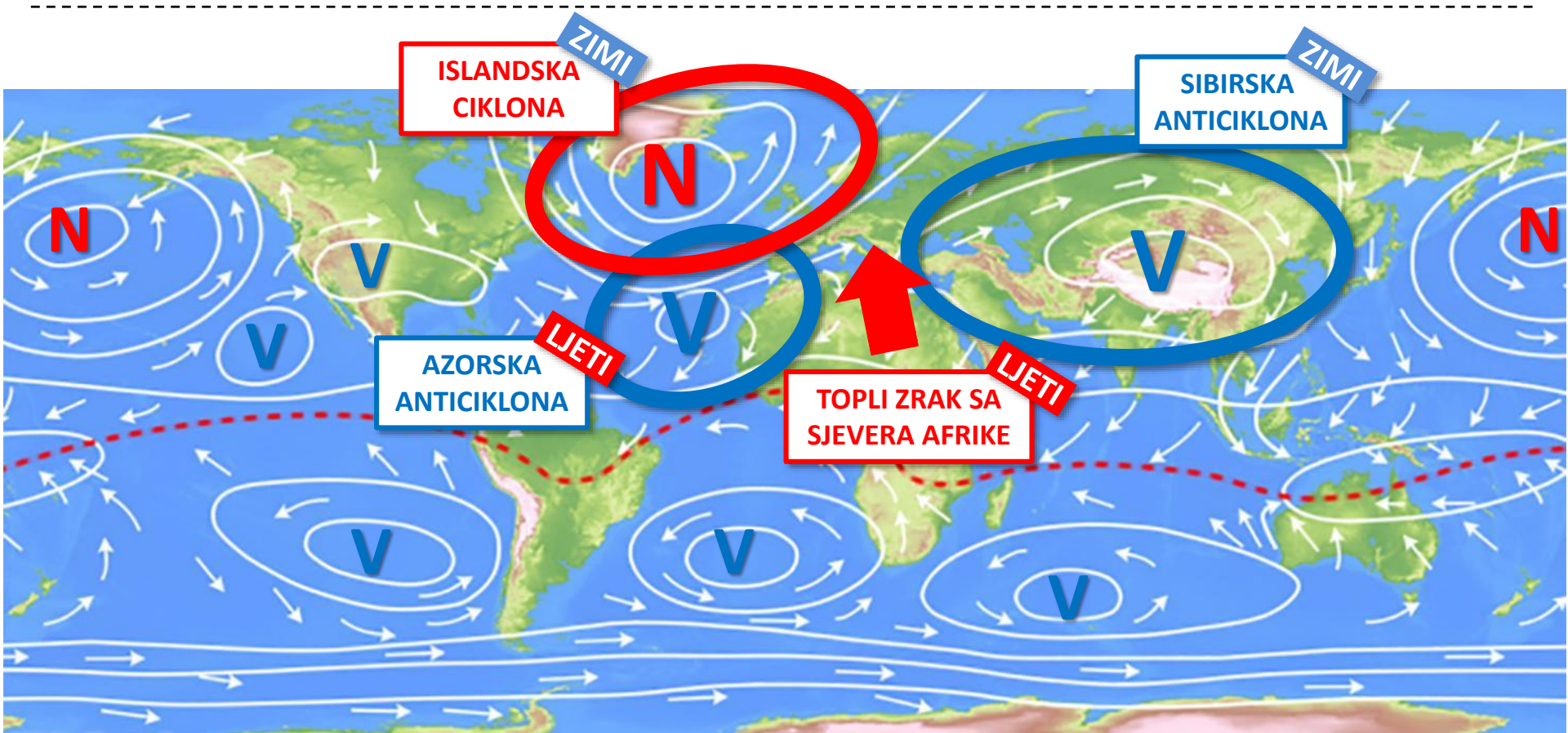
ZRAČNE MASE – CIKLONE I ANTICIKLONE

- **zračne mase** koje utječu na vrijeme u Hrvatskoj:
  - **ciklone** – nastaju nad oceanima i donose **kišovito i nestabilno vrijeme**
    - **Islandska ciklona** (zimi)
    - **Genovska ciklona**
  - **anticyklone** – donose **stabilno vrijeme bez naoblake**
    - **Azorska anticyklona** (ljeti)
    - **Sibirska anticyklona** (zimi)
- ljeti na naše područje pristiže **vruća zračna masa sa sjevera Afrike** – donosi ljetne vrućine

ZRAČNE MASE KOJE UTJEČU NA VRIJEME U HRVATSKOJ

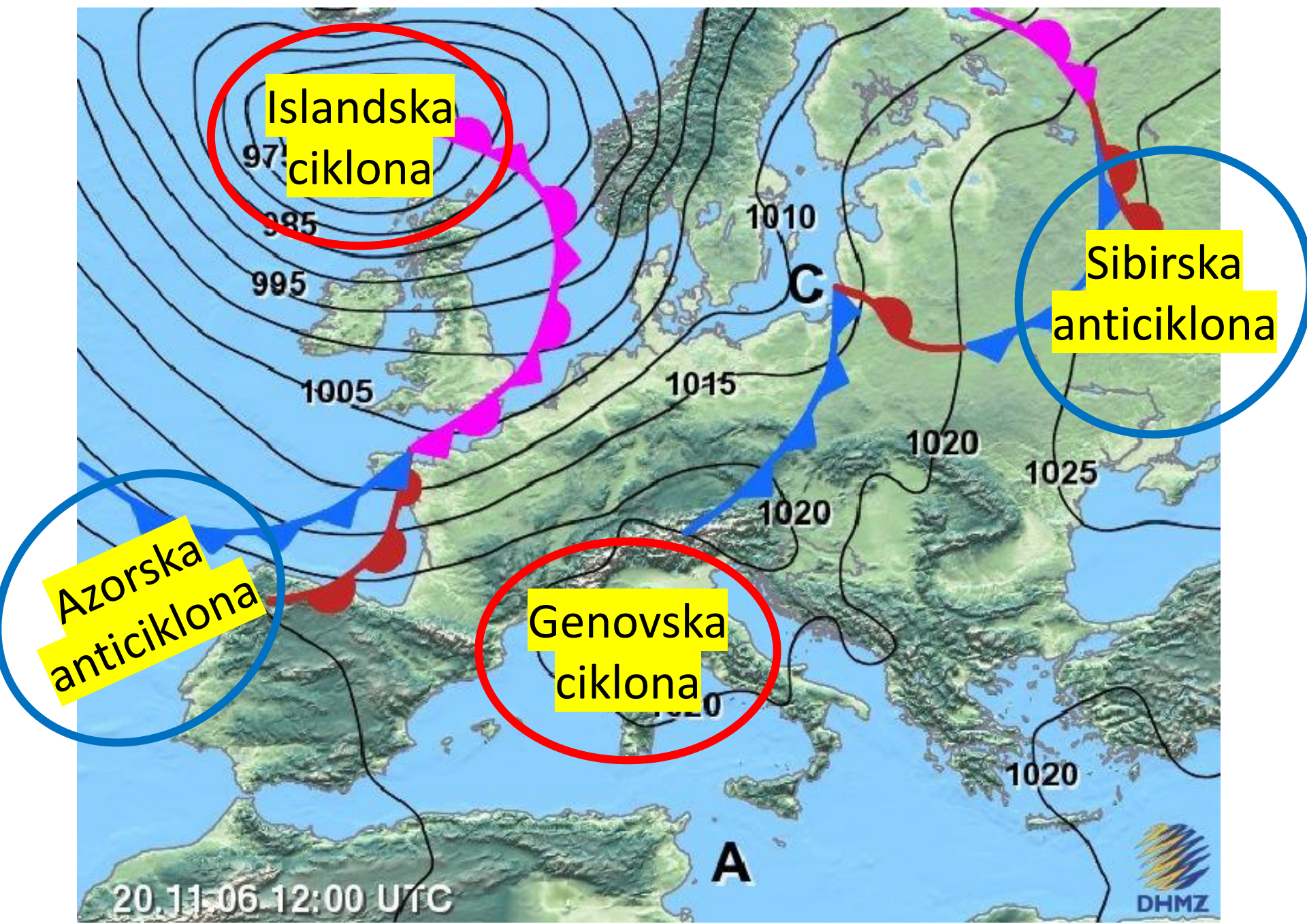

N – niski tlak zraka (**ciklona**) – ispod 1013 hPa

V – visoki tlak zraka (**anticiklona**) – iznad 1013 hPa

SINOPTIČKA KARTA

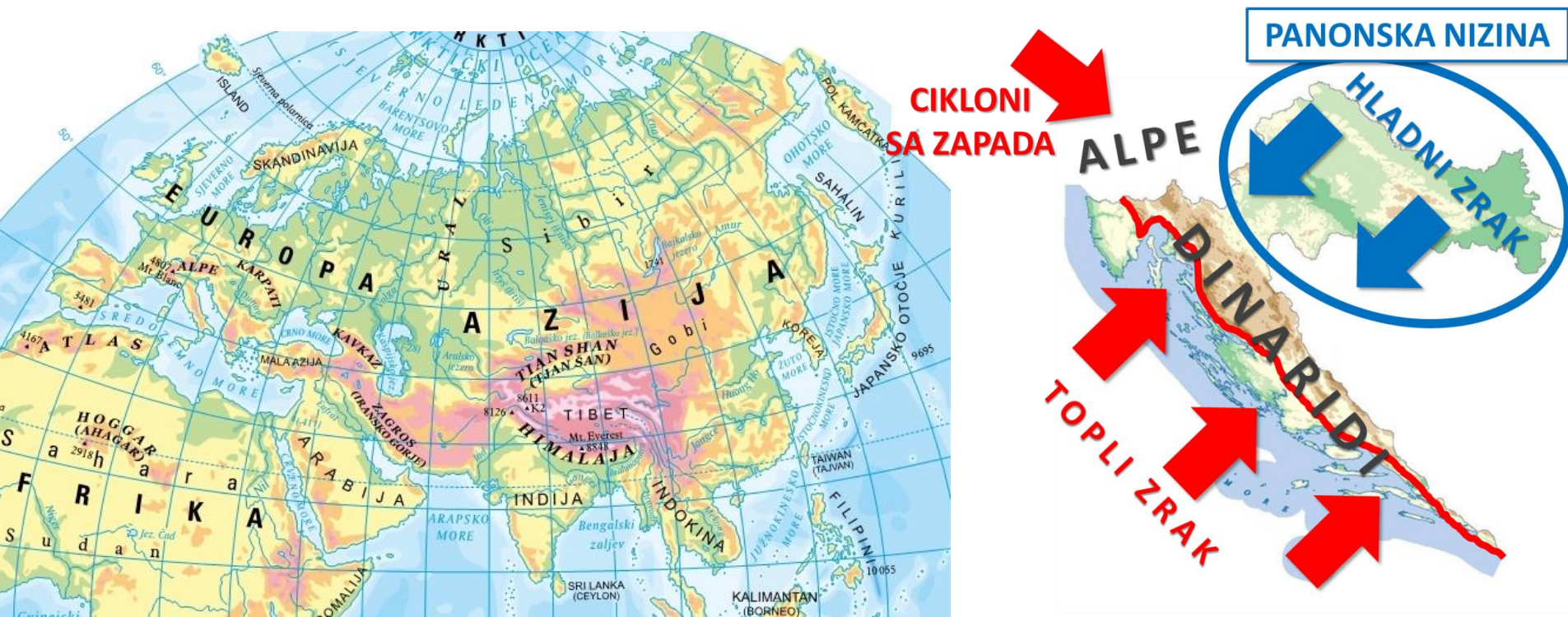

RELJEF

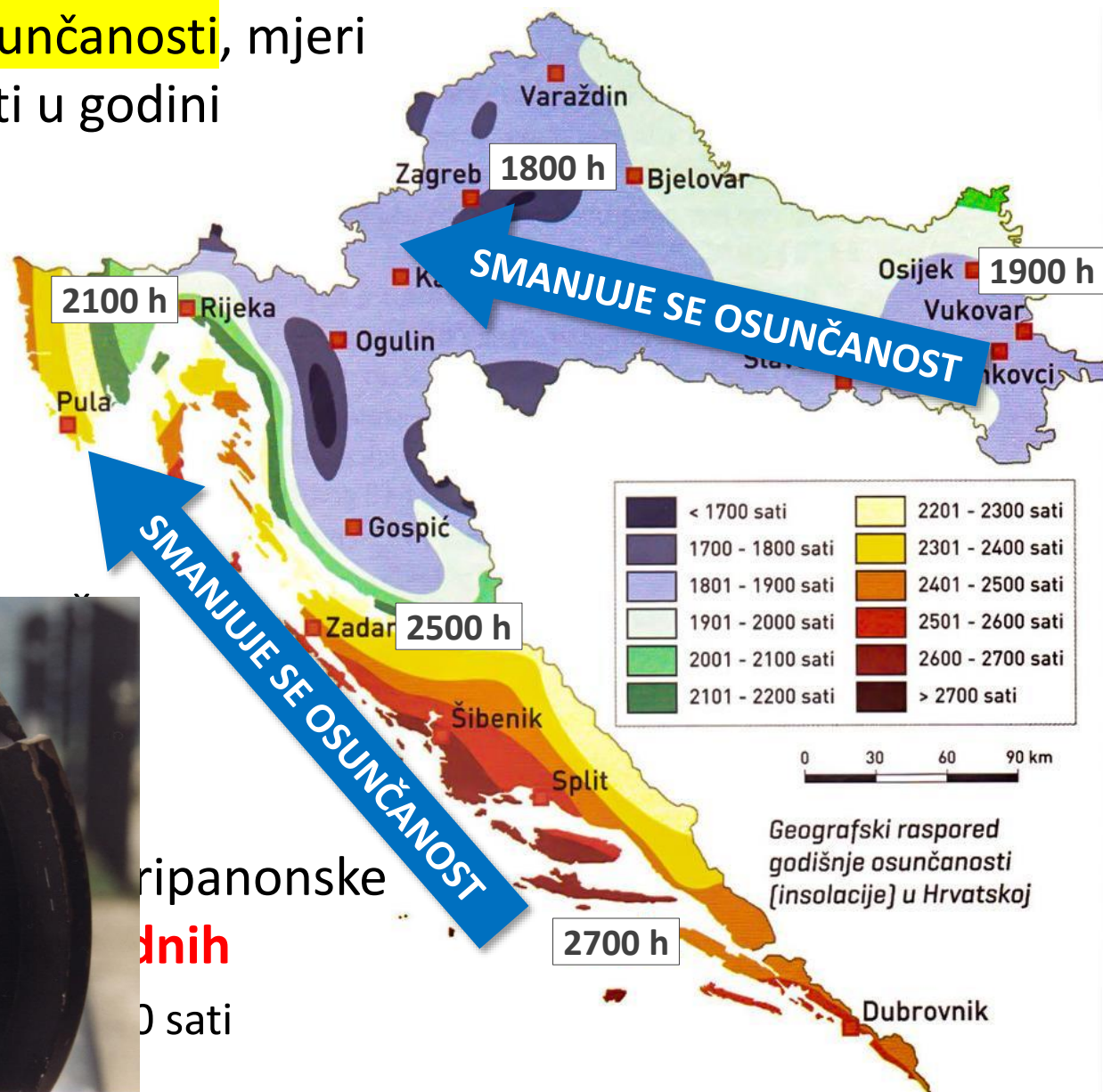
– utjecaj reljefa na klimu Hrvatske:

- **Dinaridi** sprječavaju protok hladnog zraka iz unutrašnjosti prema obali i toplog sa obale prema unutrašnjosti
- **Alpe** sprječavaju protok vlage sa zapada pa niži dijelovi (panonska Hrv.) imaju manje padalina od gorskih (gorsko-kotlinska Hrv.)
- **Panonska nizina** – propušta hladni zrak koji nosi Sibirski anticiklon

INSOLACIJA (OSUNČANOST)

- **insolacija** – količina **osunčanosti**, mjeri se brojem sunčanih sati u godini
- najviše sunčanih sati ima **južno hrvatsko primorje**
  - Hvar 2700 sati
  - Zadar 2500 sati

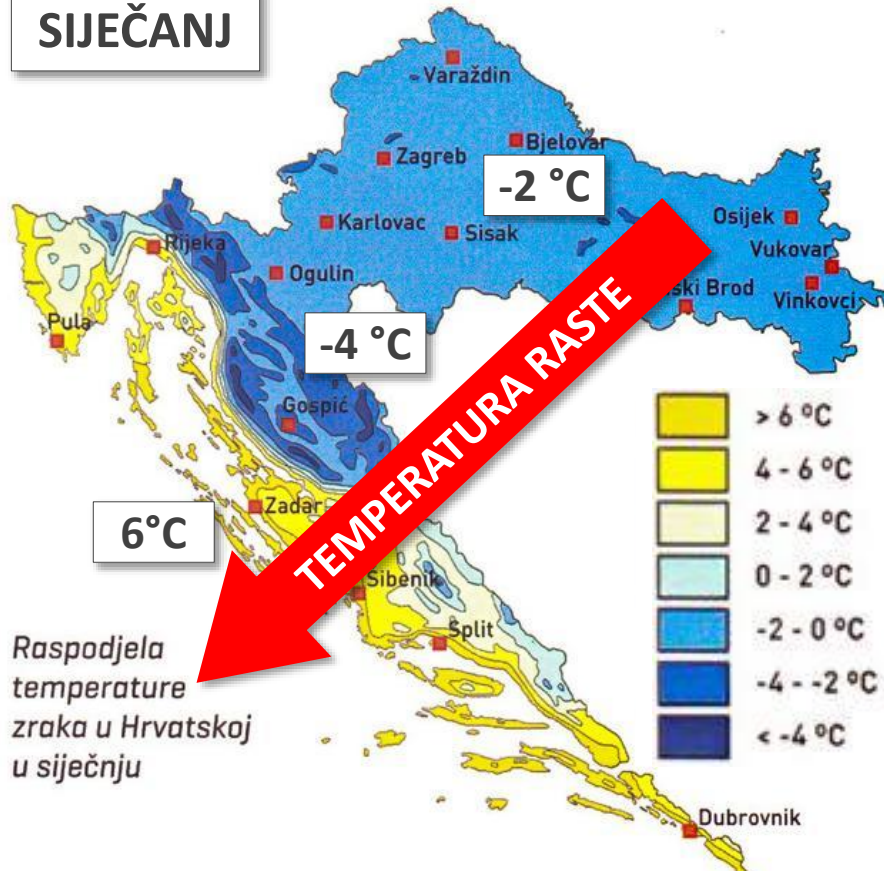

Heliograf

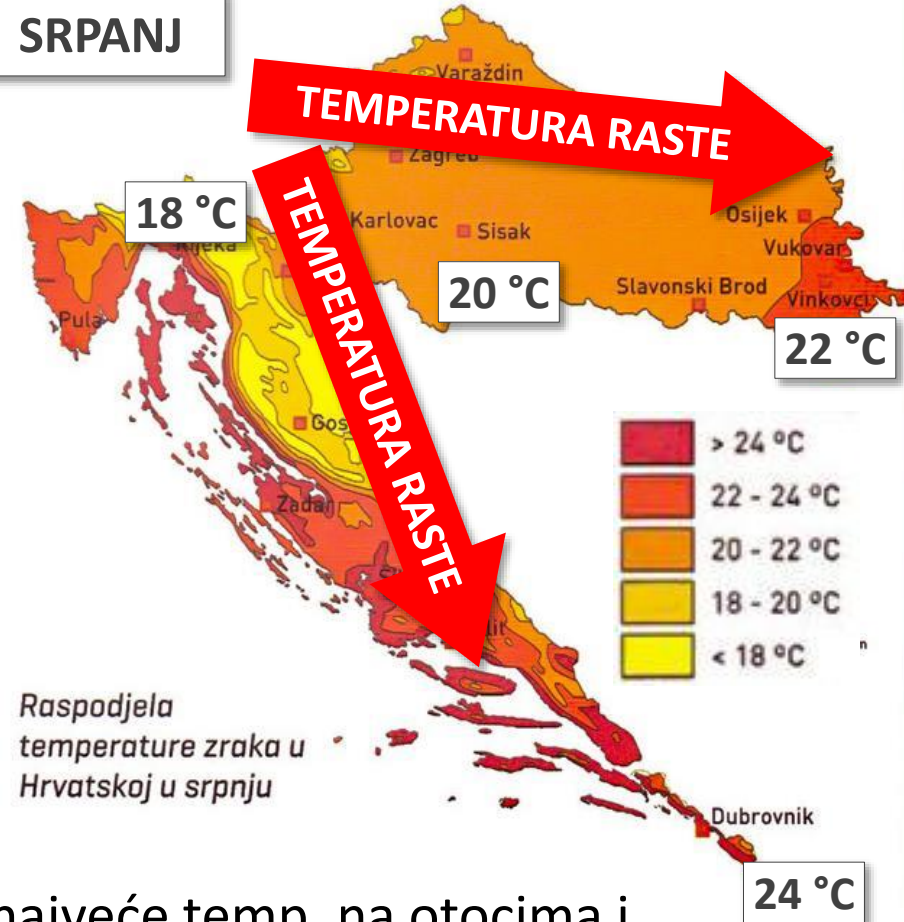

SREDNJE SIJEČANJSKE I SRPANJSKE TEMP. ZRAKA (°C)

SIJEČANJ

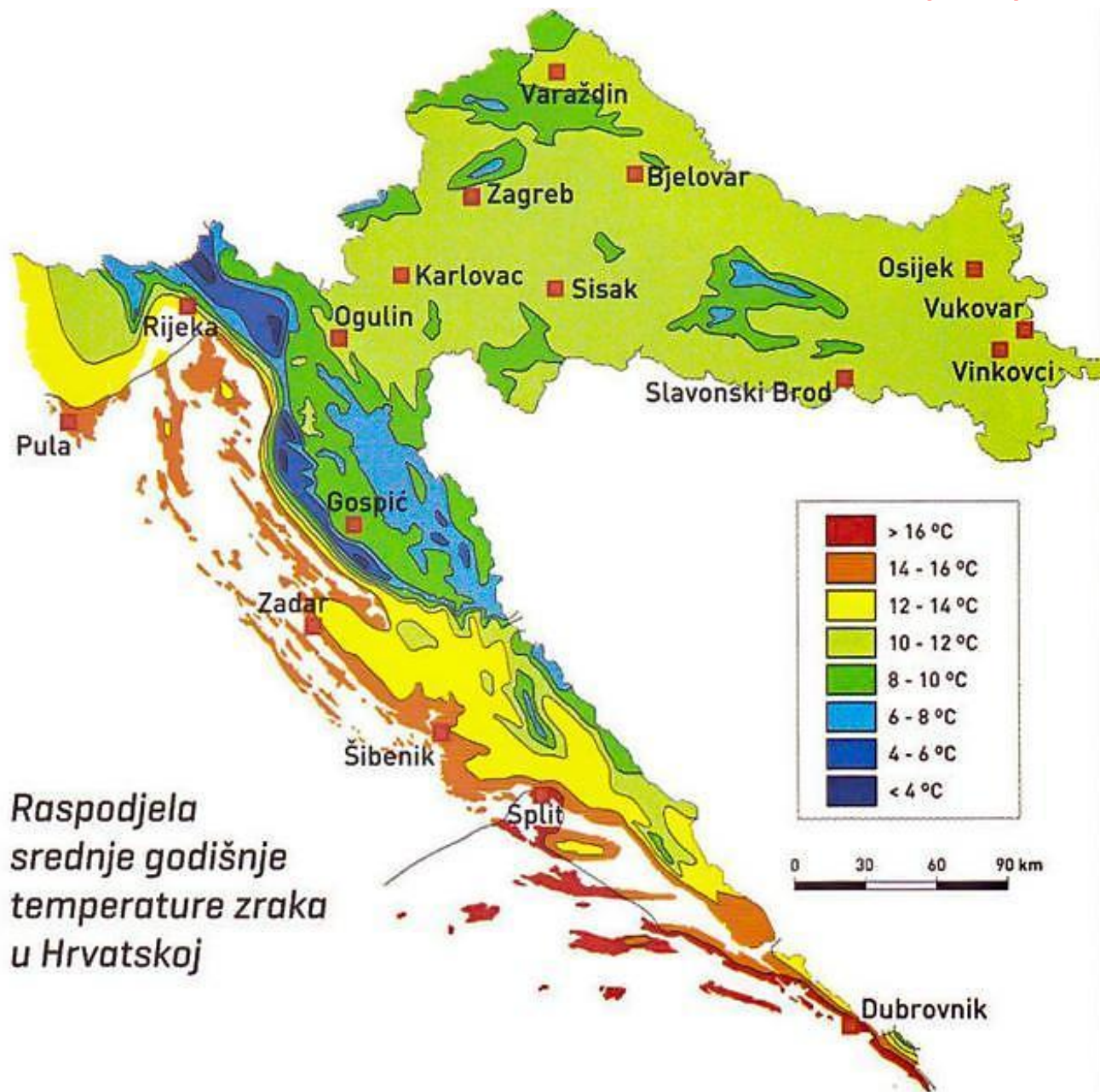
SRPANJ

- temperatura raste od kopna prema moru – more se sporije hladi od kopna
- utjecaj reljefa i nadmorske visine – najniže temp. u gorskim dijelovima

- najveće temp. na otocima i krajnjem istoku Hrvatske – utjecaj kontinentalnosti
- temp. raste prema jugu i prema istoku
- planinski prostori „najhladniji”

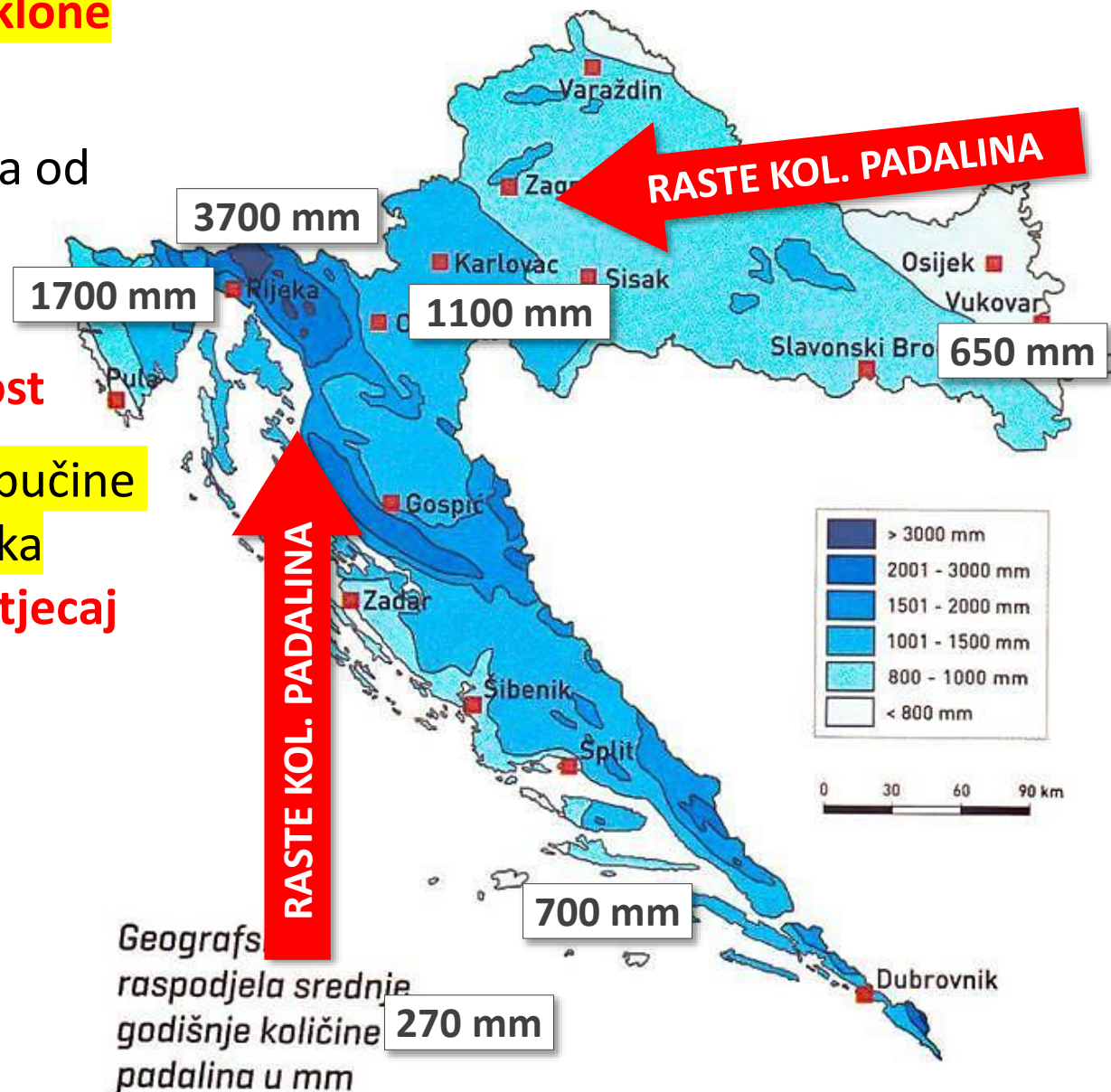
SREDNJA GODIŠNJA TEMP. ZRAKA (°C)

SREDNJA GODIŠNJA KOLIČINA PADALINA (mm)

- većinu padalina donose **ciklone** (islandska i genovska)
- **planine** imaju više padalina od nižih dijelova
- **Dinaridi sprječavaju prodor vlage u unutrašnjost**
- količina padalina raste od pučine prema planinama i od istoka Hrvatske prema zapadu (**utjecaj kontinentalnosti**)
  - Karlovac – 1100 mm
  - Vukovar – 650 mm
  - Palagruža – 270 mm
  - Hvar – 700 mm
  - Opatija – 1700 mm
  - Risnjak – 3700 mm

VJETROVI

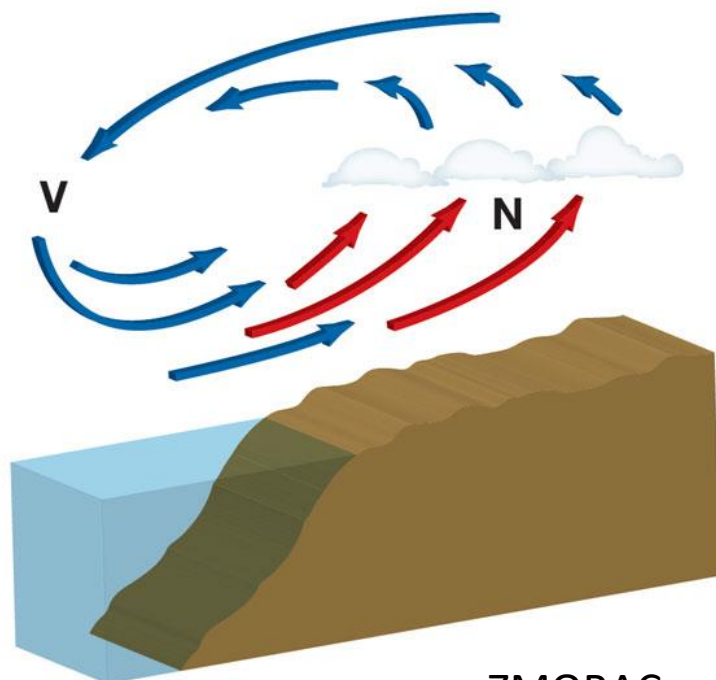

- **VJETAR** je horizontalno (vodoravno) strujanje zraka (iz područja višeg u područje nižeg tlaka zraka)
- najvjetrovitiji dio Hrvatske je priobalje – **bura, jugo i maestral**
- u unutrašnjosti Hrvatske vjetrovi se zovu **po stranama svijeta**, a najviše pušu **sjeverac i zapadnjak**

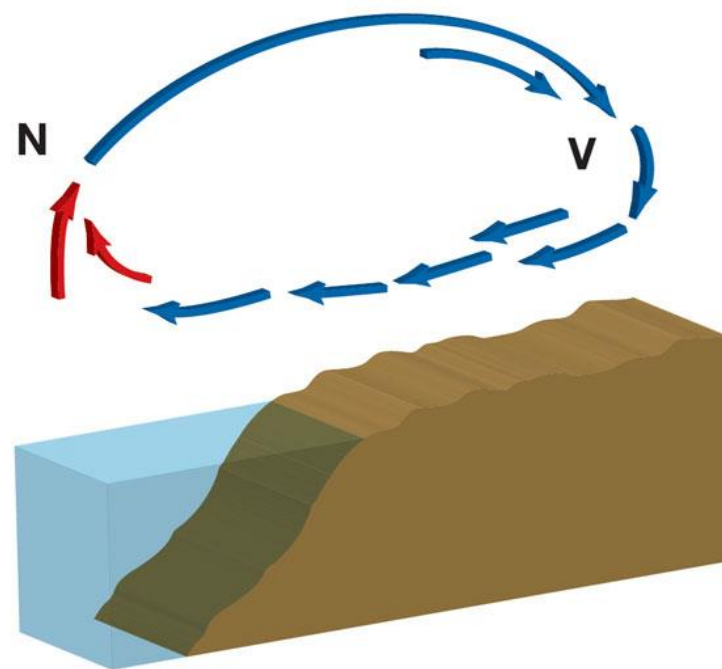

VJETROVI, RAZLIKA KOPNO – MORE

- danju se **kopno brže zagrije od mora** pa je **nad morem viši tlak** zraka – od oko 9 sati do zalaska Sunca puše vjetar s mora na kopno – **zmorac**
- **noću** (do oko 6 u jutro) je zrak **hladniji nad kopnom** (viši tlak zraka) pa vjetar puše od kopna prema moru – **kopnenjak**

ZMORAC

KOPNENJAK

VJETROVI

Bura

- **hladan i suh vjetar** koji puše iz smjera **sjeveroistoka**, okomito na obalu
- nastaje prelaskom hladnog zraka preko planinske prepreke (Dinarida)
- zimi puše i do 160 km/h i izaziva zastoj ili prekid *ta (u priobalju i prema ... na)*

Maestral

- **vjetar lijepog i vedrog vremena**, puše u toplom dijelu godine iz smjera **sjeverozapada**

Jugo

- puše kao **jugoistočni vjetar**, donosi **naoblaku**, **kišovito** i **toplo vrijeme** (nakupi se vlage prilikom prelaska preko Sredozemlja)
- ponekad donosi prašinu iz Afrike (blatne kiše)

BURA

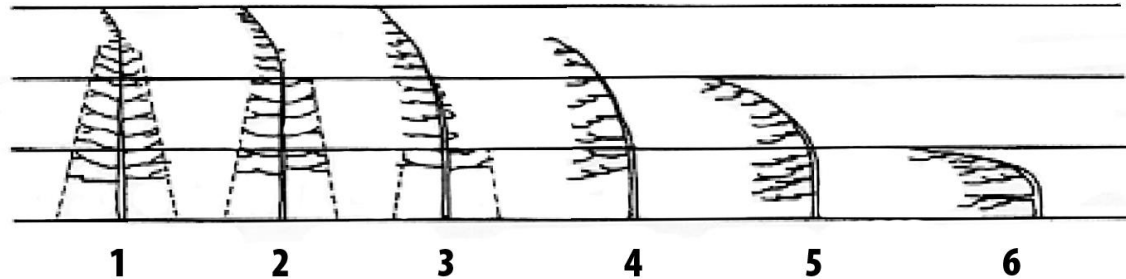
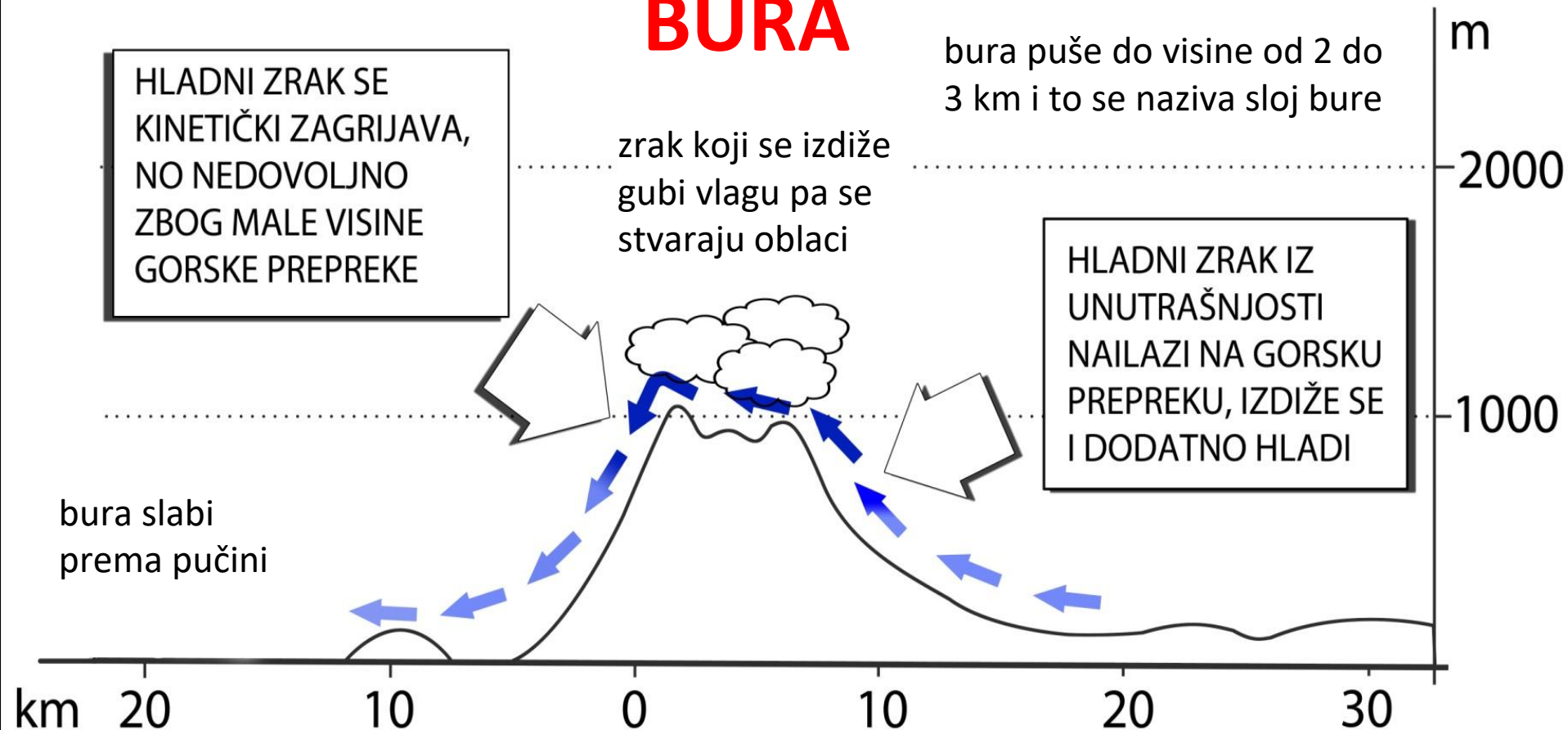
HLADNI ZRAK SE
KINETIČKI ZAGRIJAVA,
NO NEDOVOLJNO
ZBOG MALE VISINE
GORSKE PREPREKE

zrak koji se izdiže
gubi vlagu pa se
stvaraju oblaci

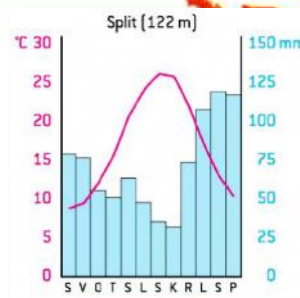
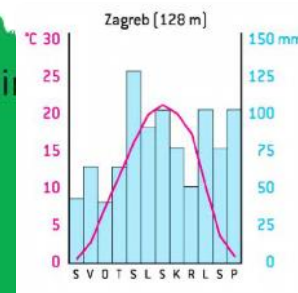
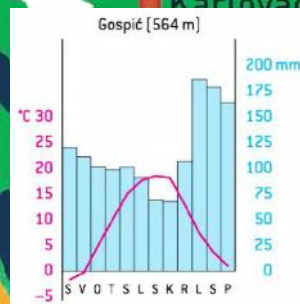
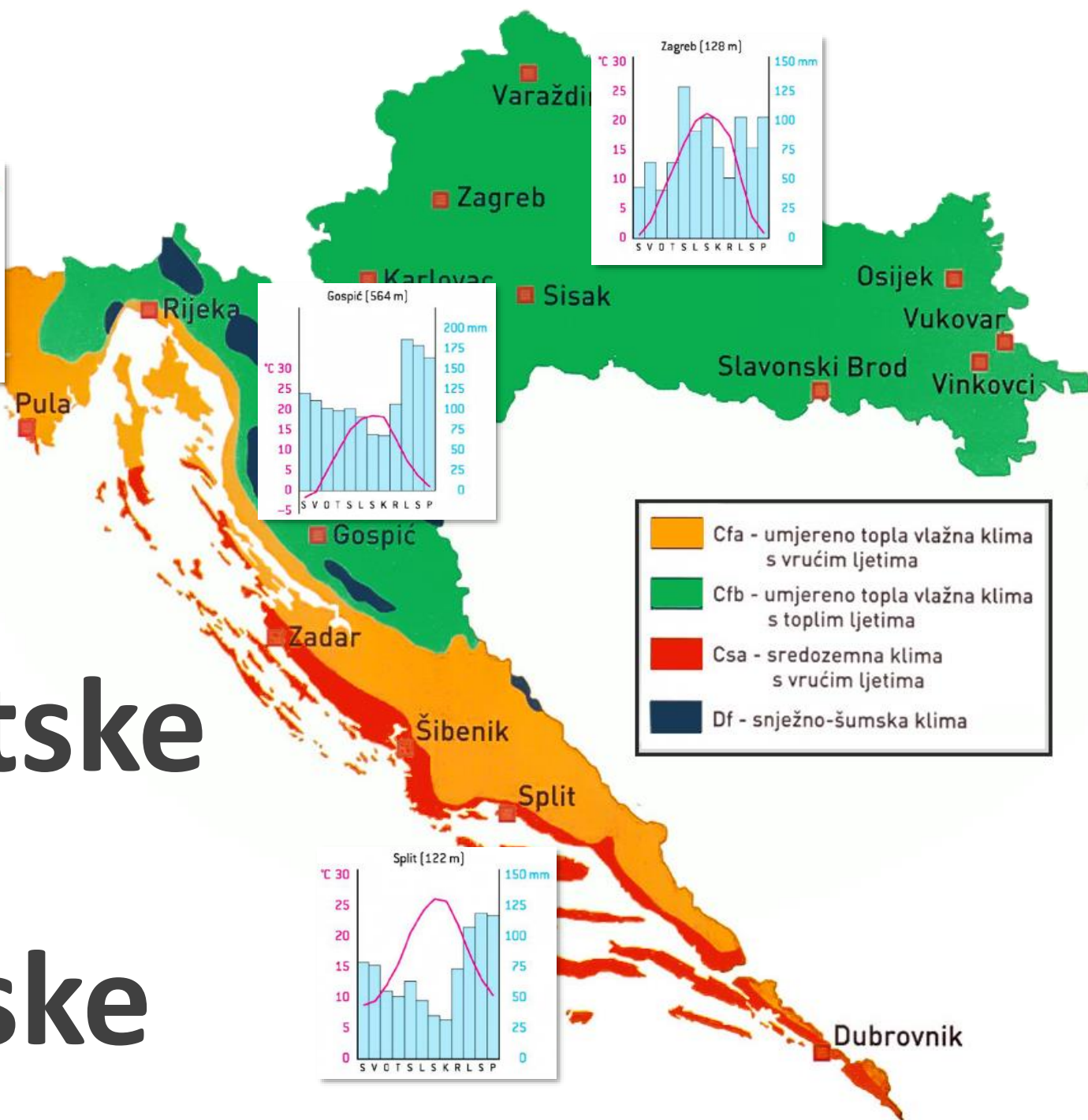
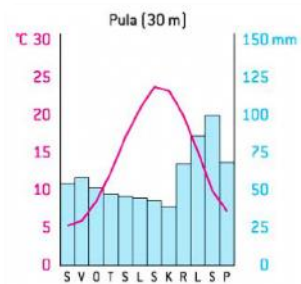
bura puše do visine od 2 do
3 km i to se naziva sloj bure

HLADNI ZRAK IZ
UNUTRAŠNJOSTI
NAILAZI NA GORSKU
PREPREKU, IZDIŽE SE
I DODATNO HLADI

bura slabi
prema pučini

Klimatske regije Hrvatske

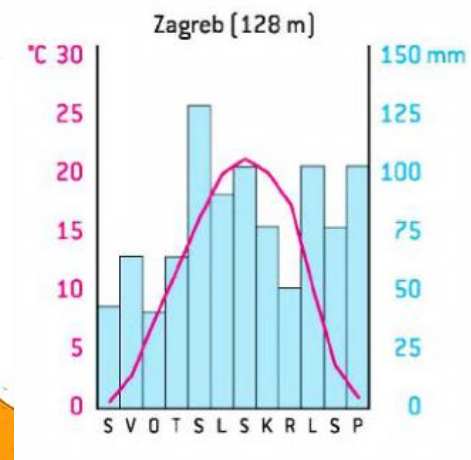
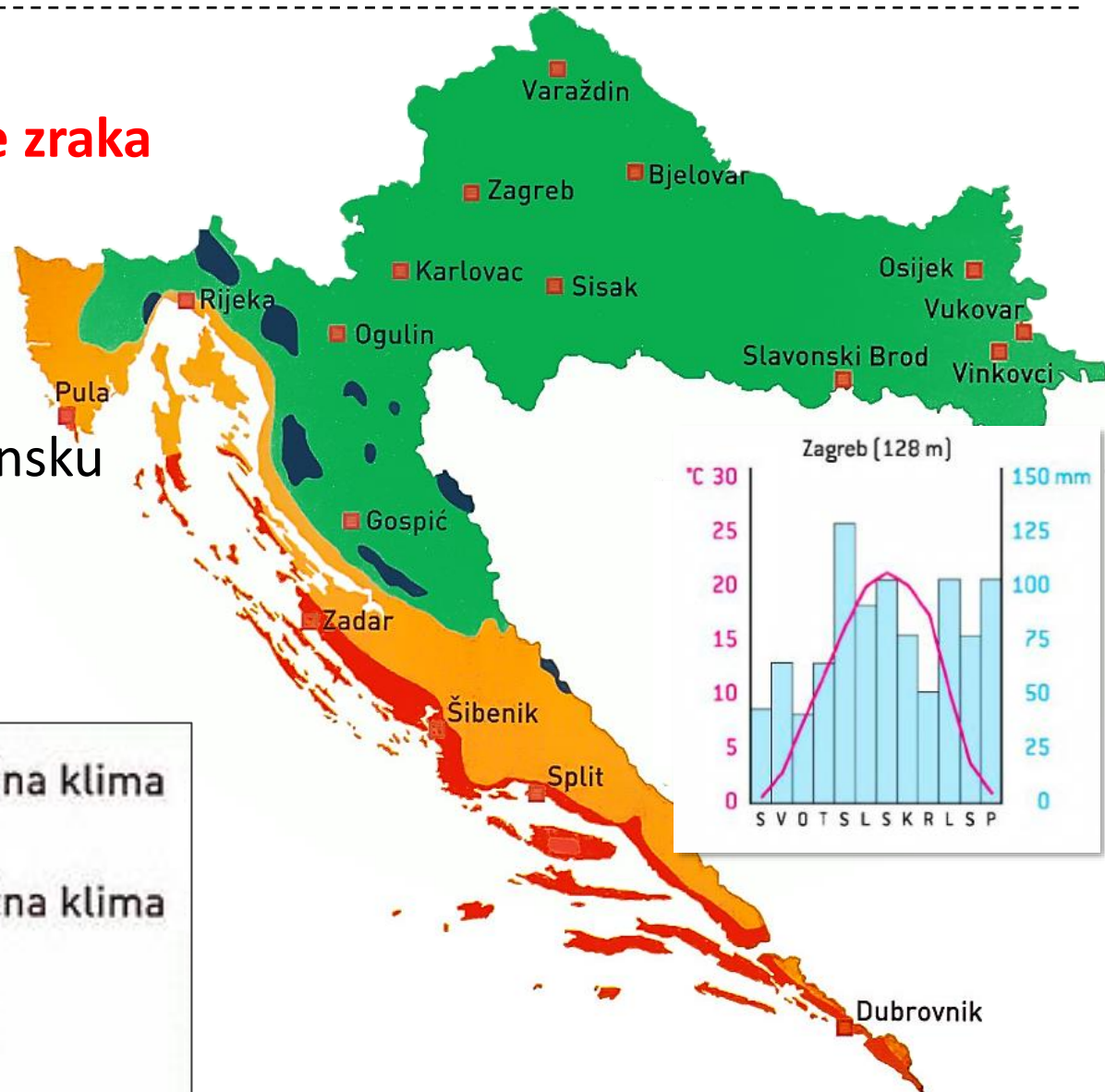
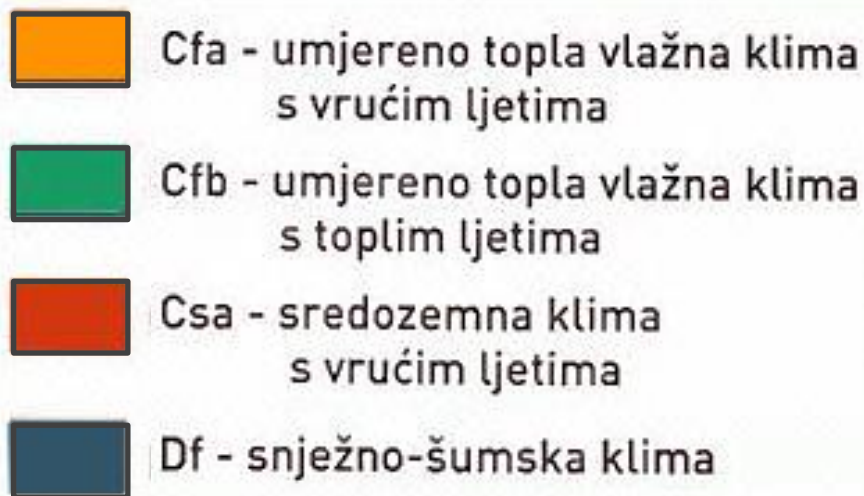
- Cfa - umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetima
- Cfb - umjereno topla vlažna klima s toplim ljetima
- Csa - sredozemna klima s vrućim ljetima
- Df - snježno-šumska klima

KLIMATSKE REGIJE

- na temelju **srednjih vrijednosti temperature zraka i padalina** u Hrvatskoj razlikujemo **3 klimatske regije:**

- Panonsko - peripanonsku
- Gorsko - kotlinsku
- Sredozemnu

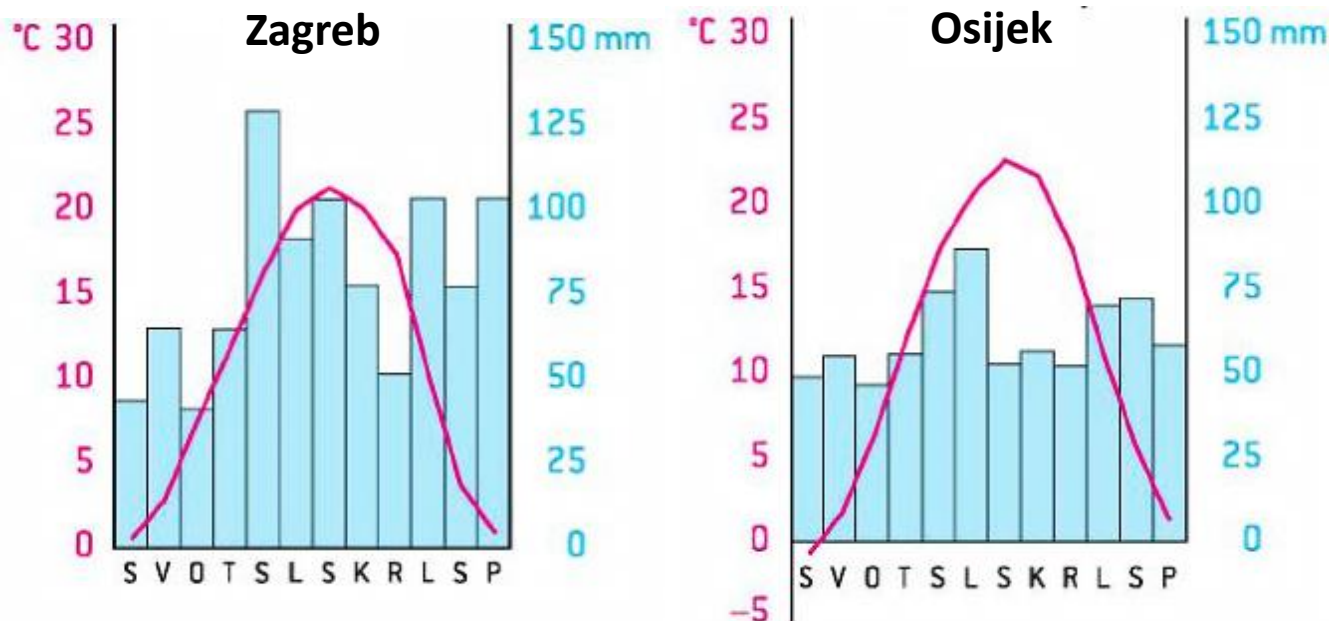

PANONSKO – PERIPANONSKA KLIMATSKA REGIJA

- prevladava **umjereno topla vlažna klima s toplim ljetima** (*Cfb*)
- **zime hladne** (niže od 0 °C), **ljeta topla** (više od 22 °C)
- **pravilan raspored padalina tijekom godine** (snijeg se zadržava do 40 dana)
- zimi se javljaju **temperатурне inverzije** – u nižim predjelima je hladnije nego u višim (zadržava se hladni zrak i naoblaka)
- količina padalina se smanjuje od zapada prema istoku – **utjecaj kontinentalnosti**

Zagreb (128 m)
882 mm / 11,5 °C

Osijek (89 m)
650 mm / 10,8 °C

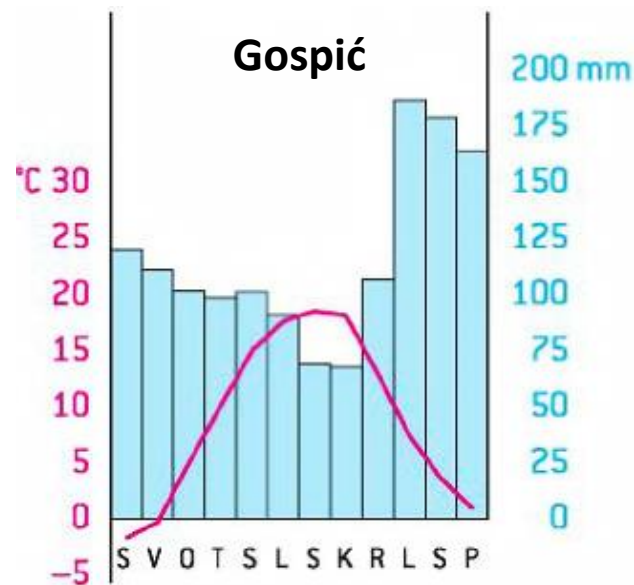
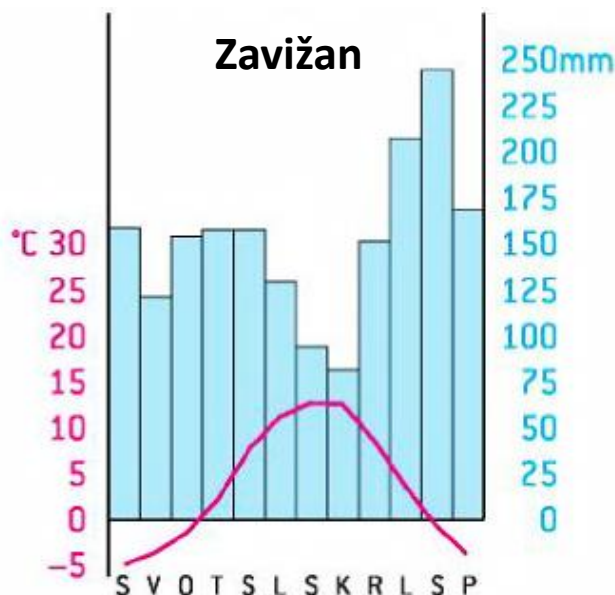

GORSKO – KOTLINSKA KLIMATSKA REGIJA

- prevladava **umjereno topla vlažna klima s toplim ljetima** (Cfb) i **snježno-šumska klima** (Df) – iznad 1000 m
- **zime hladne** (*hladnije od nizinske Hrvatske*), a **ljeta svjež**a
- **velika količina padalina** – **raste s nadmorskom visinom** – najviše Risnjak – 3700 mm (*snijeg se zadržava od 40 do 120 dana*)
- **temperатурне inverzije** – u krškim poljima i ponikvama
- bogata vegetacija – bujne šume (do 1500 m) i travnjaci (iznad 1600 m)

Zavižan (1594 m)
1898 mm / 3,5 °C

Gospić (564 m)
916 mm / 8,4 °C

SREDOZEMNA KLIMATSKA REGIJA

- prevladava **umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetima** (*Cfa*) i **sredozemna klima s vrućim ljetima** (*Csa*)
- **zime blage i kišovite**, a **ljeta vruća i suha** (nešto hladniji i kišovitiji sjeverni dijelovi Primorske Hrvatske) – **najviše padalina zimi**

